

מעודכן ליום 8.11.23

כ"ד חשון, תשפ"ד

קובץ שאלות ותשובות על הקלות בשיקים ללא כיסוי – מלחמת "חרבות ברזל"
על פי תקנות שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק) התשפ"ד

- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים ללא כיסוי, מה המשמעות של ההקלות?**

תקנות שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), התשפ"ד-2023 קובעות כי כל שיק שסורב (הוחזר מסיבת אין כיסוי מספיק) בחשבונות כלל הלקוחות מיום 07 באוקטובר 2023 ועד ליום 31 באוקטובר 2023, ייגרע ממניין השיקים המסורבים לצורך הטלת הגבלה. כמו כן, שיקים אלו יוסרו גם מרשימת השיקים למשלוח התראה בגין חמישה שיקים ללא כיסוי.

הקלות אלו ימשיכו לחול גם בחודש נובמבר עבור זכאים המנויים בתקנות כמפורט:

  - מענו הרשום (הכתובת העדכנית במרשם האוכלוסין) או מענו הרשום בבנק הוא באחד היישובים הכלולים בתוספת לחוק דחיית מועדים; (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד-2023.
  - נעדר, חטוף או שבוי במהלך התקופה או חלקה.
  - שירת במילואים במהלך התקופה או חלקה.
  - אושפז 7 ימים לפחות במהלך התקופה בשל פגיעת איבה.
  - קרובו של זכאי מהמנויים בסעיפים ב' ו-ד', קרובו של מי שנפטר כתוצאה בפגיעת איבה או בן/בת זוג של משרת מילואים.
  - חברת מעטים (חברה בה מספר בעלי המניות אינו עולה על חמישה) אשר אחד מבעלי המניות המחזיק ב-50% לפחות מאמצעי השליטה, זכאי מהמנויים בסעיפים א'-ה'.
  - שותפות רשומה אשר יחיד המשתתף בניהול עסקיה ושולט ב-50% לפחות מנכסיה, זכאי מהמנויים בסעיפים א'-ה'.

- כיצד אני מוכיח לבנק כי אני שייך לאוכלוסייה הזכאית להקלות גם בחודש נובמבר?**

לקוחות שכתובתם היא באחד היישובים שהוגדרו בחוק, זכאים באופן אוטומטי להקלה ואין צורך לפנות לבנק בבקשה לעדכון.

ככל שאתה כלול בקבוצות האוכלוסייה הזכאיות להקלה בהתאם לקריטריונים הקבועים בתקנות (ראה שאלה- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים) ולפי בדיקתך השיקים לא נגרעו באופן אוטומטי על-ידי הבנק, הרי שעליך לפנות אל הבנק בו מתנהל החשבון עליו משוכים השיקים ולהצהיר על היותך שייך לאוכלוסייה הזכאית.

- האם אני זכאי להקלות שפורסמו בנושא שיקים ללא כיסוי?**

החל מיום 01 בנובמבר 2023 ועד ליום 30 בנובמבר 2023 זכאי להקלות מי שנמנה באחת מהקבוצות להלן:

  - מענו הרשום בבנק הוא באחד היישובים הכלולים בתוספת לחוק דחיית מועדים; (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד-2023
  - נעדר, חטוף או שבוי במהלך התקופה (07 באוקטובר - 30 בנובמבר 2023) או חלקה.

- ג. שירת במילואים בנסיבות חירום או במצב מיוחד במהלך התקופה (07 באוקטובר - 30 בנובמבר 2023) או חלקה וכן בן/ בת זוגו.
- ד. אושפז 7 ימים לפחות במהלך התקופה (07 באוקטובר - 30 בנובמבר 2023) בשל פגיעת איבה.
- ה. קרוב (בן זוג, אח, אחות, הורה, ילד או ילדה) של הזכאים שהוגדרו בסעיפים ב' ו-ד'.
- בנוסף, קרוב של מי שנפטר כתוצאה מפגיעת איבה.
- ו. חברת מעטים (חברה בה מספר בעלי המניות אינו עולה על חמישה) אשר אחד מבעלי המניות המחזיק ב-50% לפחות מאמצעי השליטה, זכאי מהמנויים בסעיפים א'-ה'.
- ז. שותפות רשומה אשר יחיד המשתתף בניהול עסקיה ושולט ב-50% לפחות מנכסיה, זכאי מהמנויים בסעיפים א'-ה'.

4. אני לא כלול באוכלוסייה שזכאית להקלות בשיקים ללא כיסוי בחודש נובמבר. מה אני יכול לעשות?

אם הוגבלת ע"י הבנק בעקבות עשרה שיקים ללא כיסוי, ואתה סבור שנבצר ממך למנוע את ההגבלה בעקבות מצב החירום, עומדת לך הזכות לפנות לבית משפט השלום בבקשה לערעור בהתאם לעילות המנויות בסעיף 10 לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981.

בנוסף, נציין כי בנק ישראל עוקב אחר ההשפעה של מצב החירום על המשק וינקוט בצעדים נוספים ככל שיידרש.

5. הוטלה כבר הגבלה על חשבון השיקים שלי. האם ההקלות בנושא שיקים, אמורות להביא להסרת ההגבלה שלי?

אם ההגבלה הוטלה כתוצאה משיקים שחזרו ועל פי תקנות שיקים ללא כיסוי קיימת זכאות לגריעת השיקים לצורך הגבלת החשבון, כך שגריעתם תוריד את מניין השיקים שחזרו מתחת ל-10 שיקים, הבנק נדרש לבטל את הטלת ההגבלה ולדווח על כך למערכת חשבונות מוגבלים בבנק ישראל. בהתאם, ההגבלה תמחק גם מהרישום במאגר נתוני אשראי.

6. נשלחה התראה בעניין חמישה שיקים ללא כיסוי. האם ההקלות בנושא שיקים, אמורות להביא לביטול ההתראה ומחיקתה מהרישום בבנק ובמאגר נתוני אשראי?

אם ההתראה נשלחה על בסיס שיקים שחזרו ועל פי תקנות שיקים ללא כיסוי קיימת זכאות לגריעת השיקים לצורך הגבלת החשבון, כך שגריעתם תוריד את מניין השיקים שחזרו מתחת ל-5 שיקים, הבנק נדרש למחוק את רישום ההתראה הן ברישומיו והן בדיווח למאגר נתוני אשראי.

7. האם הבנק ידווח למאגר נתוני אשראי על שיק שחזר מסיבת היעדר כיסוי בחשבון, אף אם בעקבות ההקלות הוא אינו נכלל במניין השיקים לצורך הגבלת החשבון?

גריעה של שיק ממניין השיקים לצורך הגבלת החשבון אינה פוטרת מהשלכות אחרות שיש להחזרת השיק, כגון: הצורך לדווח למאגר על השיק שחזר, וזכות המוטב בשיק לפעול לגביית השיק באמצעות הוצאה לפועל.

8. הוטלה עלי הגבלה מטעם הוצאה לפועל / כנ"ר, האם היא תמחק בעקבות ההקלות בזמן החירום?

ההקלות שפורסמו בתקנות שהוציא שר המשפטים מתייחסות לגריעתם של שיקים שחזרו מסיבת אין כיסוי מספיק (אכ"מ). ככל שההגבלה הוטלה על-ידי גופים חוץ בנקאיים (הוצאה לפועל, כונס

הנכסים הרשמי, מרכז הגבייה והקנסות), הרי שהסמכות להסיר הגבלה זו נתונה בידם ובחיקקה הרלוונטית להליך זה.

לצורך בירור ופנייה בבקשה להקלות בנושא הגבלות שהוטלו על-ידי הגופים החוץ-בנקאיים, יש לפנות ישירות לגופים אלו על פי פרטי ההתקשרות המפורטים להלן:

א. הוצאה לפועל: לפנות ללשכות ההוצאה לפועל במחוז מגוריד, ליצור קשר באמצעות [אתר האינטרנט](#), או לפנות למספרי הטלפון הבאים: 03-6104210 או 073-2055000

ב. כונס הנכסים הרשמי: לפנות ללשכות כונס הנכסים הרשמי במחוז מגוריד, ליצור קשר באמצעות [אתר האינטרנט](#), או ליצור קשר בהתאם למספרי הטלפון הבאים: ירושלים: 02-6215777 באר שבע: 08-6264575 חיפה: 04-8633777 תל-אביב יפו: 03-6899695

ג. המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות: לפנות למרכז הגבייה והקנסות, או ליצור קשר בהתאם לפרטי ההתקשרות שלהלן: טלפון: 073-2055000 פקס: 02-6547799 אימייל: gviyamgk@eca.gov.il

9. איך אני יכול לברר מה המצב שלי? האם אני עדיין מוגבל?

בנק ישראל מעמיד לרשותך אתר זמין בו ניתן לבדוק את סטאטוס הגבלתך ולהנפיק אישור סטאטוס [באיזור האישי ללקוחות וחשבונות מוגבלים](#).

10. גויסתי למילואים, חזרו לי שיקים ללא כיסוי, איך מבטלים?

חיילי מילואים נכללים בקבוצה הזכאית גם בחודש נובמבר (ראה שאלה- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים). על מנת לממש את הזכות לגריעת השיקים כפי שמופיע בתקנות, עליך להצהיר על שירות מילואים זה בפני הבנק בו מתנהל החשבון בו חזרו השיקים.

11. אני גר ביישוב שאמור לקבל הקלות, אבל עדיין לא ראיתי שעדכנו את זה בבנק, מה צריך לעשות?

לקוחות שכתובתם בבנק או במרשם האוכלוסין היא באחד היישובים שהוגדרו בחוק, זכאים באופן אוטומטי להקלה ואין צורך לפנות לבנק בבקשה לעדכון. ככל שהבנק טרם עדכן את הזכאות באופן אוטומטי או שחלה תקלה כלשהי, עליך לפנות לבנק בו מתנהל החשבון בו סורבו השיקים. ככל שלא ניתן מענה מספק מצד הבנק, ניתן לפנות [למוקד הפיקוח על הבנקים](#).

12. אני בן משפחה של פצוע/ נעדר/ חטוף/ חייל הנמצא בשבי, האם אני יכול לעדכן את הבנק בדבר

הצורך לתת לי את ההקלות לי? או לבן משפחתי שנעדר/ פצוע/ חטוף/ נמצא בשבי?

ככל שאתה כלול בקבוצה הזכאית (ראה שאלה- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים), הרי שעל מנת לממש את הזכות לגריעת השיקים כפי שמופיע בתקנות, עליך להצהיר על כך זה בפני הבנק בו מתנהל החשבון בו חזרו השיקים.

אם הבנק כבר יודע שאתה משתייך לקבוצה הזכאית, מאחר שעדכנת אותו על כך אגב פעילות בנקאית אחרת, הבנק יגרע את השיקים באופן אוטומטי.

13. ממתי ועד מתי ההקלות בתוקף?

ההקלות החלות על כלל האוכלוסייה מתייחסות לשיקים שחזרו מסיבת אין כיסוי מספיק החל מיום 07 באוקטובר ועד ליום 31 באוקטובר 2023.

ההקלות ימשיכו גם עבור שיקים שחזרו בחודש נובמבר עבור האוכלוסייה הזכאית לפי התקנות (ראה שאלה- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים).

ניתן לממש את הזכות לגריעת השיקים, גם לאחר תום תקופת ההקלות.
בנוסף, נציין כי בנק ישראל עוקב אחר ההשפעה של מצב החירום על המשק וינקוט בצעדים נוספים ככל שיידרש.

14. יש לי חיווי שלילי במאגר נתוני אשראי, האם ההקלות בנושא שיקים ללא כיסוי מסייעות לי להוריד את החיווי השלילי?

ככל שהסיבה לחיווי השלילי נובעת מהגבלה שהוטלה על חשבונך או רישום של התראה על חמישה שיקים ללא כיסוי, הרי שאם אלו יבוטלו עקב ההקלה, יוסר החיווי השלילי בהתאם.
לפרטים נוספים יש לפנות למוקד מערכת נתוני אשראי בטלפון 6194* או באמצעות [אתר האינטרנט](#).

15. אני נכלל באוכלוסייה הזכאית ואולם השותף שלי בחשבון אינו נכלל, האם כל שיק, לרבות שיקים שהשותף חתום עליהם, ייגרעו בהתאם להקלות שפורסמו בתקנות?

מספיק שאחד השותפים בחשבון נכלל באוכלוסייה הזכאית להקלות, על מנת להביא לגריעת השיקים בחשבון בהתאם לתנאים האמורים בתקנות (ראה שאלה- שמעתי שפורסמו הקלות בנושא שיקים).

16. כיצד אני בודק שהיישוב שלי כלול בהקלות?

ראה רשימת יישובים בתוספת לחוק דחיית מועדים; (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד-2023.